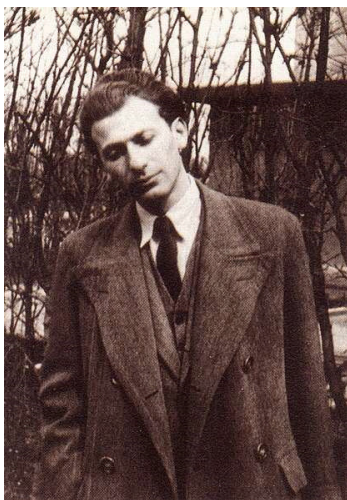

„A LÉLEK HOSSZA”

Levél a hitveshez-konferencia, Abda, 2009. szeptember 25–27.

SZEPTEMBER 25-e, PÉNTEK

TÁRSRENDEZVÉNY

10.30–11.30 JORDÁN TAMÁS vezényletével az abdai Radnóti-
emlékhelynél (nem a Melocco-szobornál, hanem onnan kb. két
kilométert továbbmenve, a Rábca-töltésnél!) mintegy 500 diák és érdeklődő
együtt elmondja a *Levél a hitveshez* című verset (nagyon rossz idő esetén
a helyszín – csak az abdai diákok részvételével – a Községháza)

A KONFERENCIA HELYSZÍNE:

KÖZSÉGHÁZA, ABDA, Szent István u. 3.

Tel./fax: 96/553-233, 553-237

SZÁLLÁS az előadók számára (regisztráció 25-én 08.00 órától):

BAVARIA HOTEL ÉS ÉTTEREM (JÁNI ANNAMÁRIA üzletvezető)
9151 Abda, Bécsi út 186. Tel.: 06-96/553-023; 06-20/914-0054

A konferencia kezdete: 16.00 órakor a Községházán

ELNÖK: NYILASY BALÁZS

- 16.00–16.10 FÚZFA ANNA: Frédéric Chopin: *E-dúr keringő*
16.10–16.20 JORDÁN TAMÁS: Radnóti Miklós: *Levél a hitveshez*
16.20–16.30 SZABÓ ZSOLT polgármester köszöntője
16.30–16.50 VILCSEK BÉLA: Radnóti-legendárium és a *Levél a hitveshez*
16.50–17.10 LÁNG GUSZTÁV: Levél két ecloga közt
17.10–17.30 TŐZSÉR ÁRPÁD: A lélek hossza. Az emlékezés mint
létmód Radnóti Miklós *Bori noteszének* néhány darabjában,
különös tekintettel a *Levél a hitveshez* című versre
17.30–18.00 Hozzászólások, szünet

ELNÖK: TŐZSÉR ÁRPÁD

- 18.00–18.20 FARAGÓ KORNÉLIA: A teoretikus érzékek térideje
(Radnóti Miklós: *Levél a hitveshez*)
18.20–18.40 FÚZFA BALÁZS: A szelídség retorikája
18.40–19.00 ODORICS FERENC: Az önmegszólítás teljessége
19.00–19.30 Hozzászólások, szünet
19.30–20.00 HORVÁTH ISTVÁN Munkácsy-díjas belsőépítész
kiállítását – a konferencia helyszínén – méltatja
SOMOGYI GYÖRGY, Abda ny. polgármestere
20.30-tól Vacsora az előadók részére az új Községháza teraszán
22.00-tól KUTATÓK ÉJSZAKÁJA
FARAGÓ KORNÉLIA bemutatja az *Esti kérdés* című kötetet
VILCSEK BÉLA beszél *Radnóti Miklós* című könyvéről
KARTAG NÁNDOR filmje: *Radnóti Miklós centenáriuma Borban*

SZEPTEMBER 26-a, SZOMBAT

ELNÖK: ANTONIO DONATO SCIACOVELLI

- 09.00–09.20 SZITÁR KATALIN: Az éber lét útján a vershez
09.20–09.40 MEZŐSI MIKLÓS: A relegatiótól az Infernóig: haza(t)ér-e a
költő és a levél? Ovidius és Radnóti: két levél a hitveshez
09.40–10.00 NYILASY BALÁZS: A pastorale, az idill és a *Levél a hitveshez*
10.00–10.20 STURM LÁSZLÓ: A vigasztól a jellemig
10.20–10.50 Hozzászólások, szünet

ELNÖK: FARAGÓ KORNÉLIA

- 10.50–11.10 HORVÁTH KORNÉLIA: (Sem) emlék, (sem) varázslat?
A „józsánság” értelmezési lehetőségei Radnóti *Levél a hitveshez* című versében
- 11.10–11.30 NAGY MÁRTON: Eszmélés – a *Levél a hitveshez* szöveg-
központú elemzése
- 11.30–11.50 PALATINUS LEVENTE DÁVID: Szerelem – trauma –
halálesztétika – a „bizonyosság” széttöredezése
- 11.50–12.10 BOKÁNYI PÉTER: „Álom”, „csodákban”, „varázslom”
– az irracionális terei a *Levél a hitveshez* című versben
- 12.10–12.30 Hozzászólások, szünet
- 12.30–13.30 Ebéd az előadók számára a Községháza teraszán
- 13.30–14.00 Az abdai Radnóti-emlékhely megtekintése
FŰZFA OTTÓ: Radnóti Miklós emléke Abdán (I.)
- 14.00–17.00 Kirándulás Pannonhalmára (saját autókkal és kisbusszal)
ÁSVÁNYI ILONA könyvtárbemutatója, majd előadása:
„...már őszül is. Az ősz is ittfelejt még?”
VÉGH BALÁZS BÉLA: Levél (Veresmartról) a hitveshez
SIRATÓ ILDIKÓ: Szerelem háború idején. Gondolatok
az *Egy szerelem három éjszakája* és a *Levél a hitveshez* kapcsán

ELNÖK: BÁNYAI JÁNOS

- 18.00–18.20 BÁNYAI JÁNOS: A *Levél a hitveshez* Danilo Kiš fordításában
- 18.20–18.40 PAPP JUDIT: „... s te messze vagy” (a *Levél a hitveshez*
összevetése az olasz és angol nyelvű fordításokkal)
- 18.40–19.00 ANTONIO DONATO SCIACOVELLI: *Epistola erotico-bellica*
(a *Levél a hitveshez* olaszul)
- 19.00–19.20 ELIISA PITKÄSALO: A 2x2 józsánsága mámorában (a *Levél a hitveshez* finnül)
- 19.20–20.00 Hozzászólások, szünet
- 20.00-tól Polgármesteri vacsora (bográcsolás a Községháza kertjében)
- 21.00-tól POLGÁR TIBOR: *Radnóti Miklós emléke Abdán* (II.)
(könyvbemutató)
- 21.20-tól LACKFI JÁNOS: Levelek a hitveshez avagy háztáji költészet
(felolvasóest)

SZEPTEMBER 27-e, VASÁRNAP

ELNÖK: VÉGH BALÁZS BÉLA

- 09.00–09.20 LACKFI JÁNOS: Klasszikus a boncasztalon
avagy folytassuk Radnóti!
- 09.20–09.40 PAP KINGA: Radnóti az irodalompedagógiában
és az irodalomtankönyvekben
- 09.40–10.00 BOLDOG ZOLTÁN: Kétségek a Radnóti-szövegek taníthatósága körül – a kompetencia alapú oktatástól a tolerancia alapú oktatás felé (provokatív kérdésfelvetések)
- 10.00–10.20 KAPILLER SAROLTA: a *Levél a hitveshez* tanítása
drámapedagógiai eszközökkel
- 10.20–10.40 Hozzászólások, szünet

ELNÖK: VILCSEK BÉLA

- 10.40–11.00 MOZER TAMÁS: Józanság, varázslat – két megközelítés
Radnóti Miklós *Levél a hitveshez* című verséhez
- 11.00–11.20 FENYŐ D. GYÖRGY: Ötletek és gondolatok
a *Levél a hitveshez* tanításához
- 11.20–11.40 GORDON GYÖRI JÁNOS: Tanulók Radnóti-képe
- 11.40–12.00 HORVÁTH BEÁTA: Költői arcképek a média korában
- 12.00–12.40 Hozzászólások, vita
- 12.40–12.50 VILCSEK BÉLA: Zárszó
- 12.50–13.00 HORVÁTH SÁNDOR: Radnóti Miklós: *Levél a hitveshez*
DÉKÁNY LÁSZLÓNÉ: Radnóti Miklós: *Nem tudhatom*
- 13.00-tól Ebéd az előadók számára a Községháza teraszán

Az abdai Községháza, a konferencia helyszíne

A Radnóti-emlékhegy Abdán, a Rábca-gátnál

A konferencián való részvétel ingyenes. Étkezést és szállást azonban csak az előadók számára tudunk biztosítani. Kérjük szíves megértésüket! A reggeli az előadók számára mindig a szállodában, a további étkezések a Községháza teraszán lesznek.

A konferencia egyben akkreditált továbbképzés. Ezzel kapcsolatban információt a Magyar Irodalomtörténeti Társaság honlapján találnak: <http://www.mit.eoldal.hu/>

VÉDNÖK:

Magyar Irodalomtörténeti Társaság

RENDEZŐ:

Élményközpontú irodalomtanítási program
(Nyugat-magyarországi Egyetem Bölcsészettudományi Kar, Szombathely)

**TÁMOGATÓK: Petőfi Irodalmi Múzeum ▪
Abda Község Önkormányzata ▪ Savaria University Press Alapítvány**

- Babes–Bolyai Tudományegyetem Szatmárnémeti Kihelyezett Tagozata ▪ Communitas Alapítvány, Kolozsvár ▪
- Nyugat-magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központja Bölcsészettudományi Karának Tudományos Bizottsága
- Szatmárnémeti Pro Magiszter Társaság

A 12 LEGSZEBB MAGYAR VERS

**Konferencia- és könyvsorozat
(2007–2013)**

Mottó:

„*Az ma már a kérdés, hogy – egyáltalán – mit kezdjünk a kultúrával, mit kezdjünk a költészettel – a harmadik évezredben.*”
(Margócsy István, Koltó, 2007. szeptember végén)

A rendezvény- és könyvsorozat célja, hogy kísérletet tegyen a magyar irodalmi kánon 12 remekművének újraértésére és újraértelmezésére. A versek közismert és kedvelt költemények, az egyetemi képzés és a középiskolai tananyag fontos darabjai, melyek nemegyszer a tudományos gondolkodást is megtermékenyítették az elmúlt évtizedekben.

A konferenciák (és az előadások anyagából készülő tanulmánykötetek) tervezett sorrendje:

1. *Szeptember végén* (Koltó) – 2007. ősz
2. *Apokrif* (Szombathely–Bozsok–Velem) – 2008. tavasz
3. *Szondi két apródja* (Szécsény–Drégelypalánk) – 2008. ősz
4. *Esti kérdés* (Esztergom) – 2009. tavasz
5. *Levél a hitveshez* (Abda–Pannonhalma) – 2009. ősz
6. *Hajnali részegség* (Budapest–Újvidék) – 2010. tavasz
7. *Ki viszi át a Szerelmet* (Ajka–Iszkáz) – 2010. ősz
8. *Kocsi-út az éjszakában* (Érminszent–Nagykároly)
– 2011. tavasz
9. *A közelítő tél* (Egyházashetye–Nikla) – 2011. ősz
10. *A vén cigány* (Székesfehérvár) – 2012. tavasz
11. *Eszmélet* (Budapest, egy vasúti pályaudvar) – 2012. ősz
12. *Valse triste* (Csönge–Szombathely) – 2013. tavasz

A konferenciák, illetve a tanulmánykötetek módszertani újdonságai:

1. Társrendezvényként, „ráhangolódásképpen” Jordán Tamás vezetésével több száz fős versmondásokat szervezünk, melyekről az M1 televízió 20-30 perces filmeket készít.
2. Alkalmanként nemcsak az adott költő életművének szakkutatói ismertetik legújabb eredményeiket, hanem olyan, a szóban forgó verssel egyébként nem foglalkozó irodalmárok is, akik a 12 konferencia mindegyikén – vagy majdnem mindegyikén – kifejtik álláspontjukat.
3. A tudomány képviselői mellett aktív résztvevőként jelennek meg a középiskolai tanárok is, akik előadásokon, pódiumbeszélgetéseken, vitákon osztják meg nézeteiket a versek tanításáról, illetve tankönyvi kanonizációjáról. Lehet öleg mindig meghívunk előadóként szépírókat is.
4. Rendezvényeink utolsó egységében ismétlődően olyan vitákat, beszélgetéseket szervezünk, melyeken a tudósok és a tanárok – esetleg tankönyvszerzők – mellett diákok is részt vesznek, s elmondják véleményüket, gondolataikat a szóban forgó költeményről.
5. Célunk, hogy a tudomány és a közoktatás számára a legkorszerűbb kutatási eredményeket foglalhassuk össze, és jelentethessük meg néhány év leforgása alatt – a helyszínnek biztosította élményközpontúság szempontjával kiegészítve – „a 12 legszebb magyar vers”-ről. (Terveink szerint minden kötetet a sorrendben következő konferencián mutatunk be.)

Szombathely, 2009. szeptember 1.

Védnök:

MAGYAR IRODALOMTÖRTÉNETI TÁRSASÁG

Főszervezők és rendezők:

ÉLMÉNYKÖZPONTÚ IRODALOMTANÍTÁSI PROGRAM (NYUGAT-
MAGYARORSZÁGI EGYETEM, BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KAR,
SZOMBATHELY) ■ BABES–BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
SZATMÁRNÉMETI KIHELYEZETT TAGOZATA
■ SAVARIA UNIVERSITY PRESS ALAPÍTVÁNY

Radnóti Miklós

LEVÉL A HITVESHEZ

A mélyben néma, hallgató világok,
üvölt a csönd fülemben s felkiáltok,
de nem felelhet senki rá a távol,
a háborúba ájult Szerbiából
s te messze vagy. Hangod befonja álmom,
s szivemben nappal újra megtalálom,
hát hallgatok, míg zsong körém felállván
sok hűvös érintésű büszke páfrány.

Mikor láthatlak újra, nem tudom már,
ki biztos voltál, súlyos, mint a zsoldár,
s szép mint a fény és oly szép mint az árnyék,
s kihez vakon, némán is eltalálnék,
most bujdoskolsz a tájban és szememre
belülről lebbensz, így vetít az elme;
valóság voltál, álom lettél újra,
kamaszkorom kútjába visszahullva

féltékenyen vallatlak, hogy szeretsz-e?
s hogy ifjúságom csúcsán, majdan, egyszer,
a hitvesem leszel, – remélem újra
s az éber lét útjára visszahullva
tudom, hogy az vagy. Hitvesem s barátom, –
csak messze vagy! Túl három vad határon.
S már őszül is. Az ősz is ittfelejt még?
A csókjainkról élesebb az emlék;

csodákban hittem s napjuk elfeledtem,
bombázórajok húznak el felettem;
szemed kékjét csodáltam épp az égen,
de elborult s a bombák fönt a gépben
zuhanni vágytak. Ellenükre élek, –
s fogoly vagyok. Mindent, amit remélek
fölmértem s mégis eltalálok hozzád;
megjártam érted én a lélek hosszát,

A hitves és a költő síelés közben

s országok útjait; bíbor parázson,
ha kell, zuhanó lángok közt varázslom
majd át magam, de mégis visszatérek;
ha kell, szívós leszek, mint fán a kéreg,
s a folytonos veszélyben, bajban élő
vad férfiak fegyvert s hatalmat érő
nyugalma nyugtat s mint egy hűvös hullám:
a 2 x 2 józansága hull rám.

*Lager Heidenau, Žagubica
fölött a hegyekben,
1944. augusztus–szeptember*